

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН

Тошкент кимё-технология институтини

ТАСДІҚЛАШ ВА АМАЛГА КИРИШ ТИЛИ:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
қурастидаги Олий ва ўрта махсус профессиональ таълим қўрашқаруви бўлими
таълим-ушубий оирлиқмалар фақилатида Мушарраф хайтирлуқ қонунчилиқ 202
йили 24 08 лаги 4 - сонли қитиқилиққа маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2024 йили 24 08 лаги 465 - сонли буйруғи билан маъқулланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигини

60720400 – Консервалаш технологияси
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Мазкур Малака талаблари "Олий таълим дарағ таълим стандарти: Аҳоли
қизиқлар", "Олий таълим йўналишлари ва мутахассислиқлари квалификацияси
Ўзбекистон Республикаси Миллий малака расмисига мувофиқ янги шикати
ва расмий маъриф-ушубий қўрашқаруви қўрашқарувида

Ўзбекистон Республикаси Мазкур Малака талабларини расмий қонунчилиқ
хуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига
тоғриқилмақ.

Тошкент

ЎЗР ОЎМТВ
Буйруқ № 365
"25" 08 2024 йили

СЎЗ БОШИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент кимё-технология институти

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 202__ йил «24» 08 даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «25» 08 даги 365 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 60720400 – Консервация технологияси бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1. Қўлланиш соҳаси.....	4
1.1.1 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2 Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.....	4
1.2.1 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	4
1.2.3 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2. 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1. Умумий компетенциялар.....	6
2.2. Касбий компетенциялар.....	7
Библиографик маълумотлар.....	8
Келишув варағи.....	9

1. 60720400 - Консервалаш технологияси бакалавриат таълим

йўналишининг умумий тавсифи

60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотни молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

60720400 – Консервалаш технологияси бакалавриат таълим йўналиши – ишлаб чиқариш технологиялари соҳасидаги йўналиш бўлиб, мева ва сабзавотлар, гўшт, сут ва балик консервалари маҳсулотлари технологиясига инновацион техника ва технологияларни тадбиқ этиш, замонавий ва хавфсиз ишлаб чиқариш бўйича ишлаб чиқариш, қайта ишлаш, сақлаш ва тадқиқ қилишга йўналтирилган воситалар, усуллар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- ўсимлик ва ҳайвон хом ашёлари ва уларни кимёси ва биокимёси;

- ўсимлик ва ҳайвон хом ашёлари асосидаги консерва маҳсулотлари;

- мева ва сабзавотларни қайта ишлаш;

- озик-овқат ишлаб чиқаришдаги замонавий технологиялар;

- озик-овқат маҳсулотларини сертификатлаш асослари ва хавфсизлик мезонлари;

- озик-овқат саноатининг умумий ва махсус ускуналари;

- консерва маҳсулотларини сақлаш ва кадоклаш.

1.2.3. 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- ишлаб чиқариш;

- илмий-тадқиқот;

- ташкилий-бошқарув;

- лойиҳавий-конструкторлик;

- фойдаланиш ва хизмат кўрсатиш;

- педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида).

1.2.4. 60720400 – Консервалаш технологияси таълим йўналиши бўйича

бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60720400 – *Консервация технологияси* таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг б-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Ишлаб чиқариш ҳамда илмий-тадқиқот фаолиятида:

- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- участка, цех, бўлим технологи бўлиб ишлаш, ишлаб чиқариш цехини юритиш;
- хом ашё, ёрдамчи материаллар ва маҳсулотларнинг сифатини назорат қилиш;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва такомиллаштириш бўйича технологик ечимларни ишлаб чиқиш;
- технологик схемаларни таҳлил қилиш ва технологик параметрларни ҳисоблаш;
- корхонадаги асбоб-ускуналар ва технологик жихозларнинг ишлашини таъминлаш, уларни яроқли ҳолатда ушлаб туриш ва қайта тиклаш;
- автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- буюртмачилар билан ишлаш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш;
- техник воситалар, тизимлар, жараёнлар, қурилмалар, материалларни ва янги турдаги материалларнинг таркиби ва ишлаб чиқариш технологиясини амалиётга татбиқ этиш;
- машиналар ва автоматлаштирилган линияларни синовдан ўтказишда иштирок этиш;
- Ўзбекистонда ва ҳорижда чоп этилган соҳа технологияларига оид илмий-техник ахборотлар ва манбаларни ўрганиш;
- илмий-тадқиқот ишларида иштирок этиш;
- мавзу бўйича илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;
- илмий изланиш натижаларини амалиётга татбиқ этиш.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш ва бошқариш;
- замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос қилишнинг назорат қилиш;
- касбий муаммоларнинг ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорларини қабул қилиш;
- бирламчи ишлаб чиқариш звено ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш.

Лойиҳавий-конструкторлик фаолиятида:

- технологик регламент асосида ишлаб чиқариш жараёнларини танлаш, хом ашёларга ишлов бериш ва маҳсулотларни ишлаб чиқариш лойиҳасини тузиш;
- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;
- амалиётда ахборот технологияларнинг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий методологияларни, инструментал ва ҳисоблаш воситаларини ўз ихтисослигига мос равишда қўллаш.

Фойдаланиш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- тизимли ёндошув асосида автоматлаштирилган равишда ишлаб чиқишни такомиллаштириш;
- бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва тадқиқ қилиш;
- асбоб-ускуналар, қурилмалар, механизмлар ва жихозлар, уларнинг ишчи қисмлари параметрлари ва иш ҳолатини ташхис синовларидан ўтказиш.

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида):

- умумий ўрта, ўрта махсус касб-ҳунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича мутахассислик фанларидан назарий ҳамда амалий

машғулотларни олиб бориш;

- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича зарур ўқув-методик хужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни татбиқ этиш;

- ўз устида ишлаб ўқитаётган фанига тегишли методлар ва воситаларни мунтазам такомиллаштириб бориш.

2. 60720400 – Консервация технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиш, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- барқарор ривожланиш ва медиа фалсафа масалаларини касбий фаолиятда қўллай олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниш, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиш ҳамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана олиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятда қўллай олиш, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усуллари эгаллаш, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва электрон алоқаларни олиб бориш, касбий фаолиятда мустақил асосланган қарорлар қабул қилиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай олиш, ўз устида ишлаш ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- озик-овқат маҳсулотлари биокимёси бўйича билимларни амалиётда қўллаш;

- озик-овқат ишлаб чиқаришдаги замонавий технологиялардан фойдаланиш;

- озик-овқат маҳсулотларини сертификатлаш ва хавфсизлик мезонларини инобатга олиш;

- озик-овқат саноатининг умумий ва махсус ускуналаридан фойдаланиш;

- озик-овқат маҳсулотларининг технологик, медик-токсикологик ва стандарт кўрсаткичларини назорат қилиш;

- меъёрий-ҳуқуқий хужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва ўзларининг профессионал фаолиятларида фойдаланиш.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб ўрганиш натижалари, ўқув даври, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малака иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, ишлаб чиқариш, илмий тадқиқот жараёни, хом ашёлар кимёси; консерва, биоз, анабиоз, абиоз, ценоанабиоз, тургор, осмос, плазмолиз, фермент, микроб, стерилизация, пастеризация, қуритиш, ивитиш, тузлаш, хужайра ва тўқима тузилиши, ҳаёт жараёнлари, вегетатив давр, хом ашё элементлари ҳолати, инспекция, саралаш, навлаш, шарбат ажралиши, шарбатни шаффофлаштириш, бланширлаш, деаэрация, гомогенлаш, буғ билан ишлов бериш, чикитлар, пектин, тўлдирувчилар, озика, алоҳида тур маҳсулотлар, хом ашёни сақлаш, номоқоб, қуймалар, маринадлаш, табиий ва газак консервалар, тушлик консервалар, поре, канд, пархезбоп ва болалар консервалари, мураббо, жем, повидло, цукат, желе, компотлар, дигестер, транспортер, барометрик конденсатор, буғлатиш аппарати, ювиш машинаси, конденсатор, сепаратор, центрифуга, қувур, насос, вакуум, босим, температура, линия, кесиш, тозалаш, навлаш, инспекция, эксгаустерлаш, пассирлаш, мева, сабзавот, полиз маҳсулоти, дуккакдилар, кўк нўхот, ширин жўхори, тоmat маҳсулоти, кадоқлаш, беркитиш.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Тошкент кимё-технология институти

Ректор ЧБ **Б.Ш. Усмонов**

2021 йил « _____ » _____

КЕЛИШИЛДИ:

**Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги хузуридаги Олий
таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш
маркази**

**И.А. Каримов номидаги Тошкент
давлат техника университети**

Директор [Signature] **М.Эсонов**

Ректор [Signature] **С.Туробжонов**

2021 йил « _____ » _____
М.Ў.

2021 йил « _____ » _____
М.Ў.

Озбек-овқат саноати уюшмаси

Директор [Signature] **Б.Умиршайхов**

2021 йил « _____ » _____
М.Ў.

ЎзФА Микробиология институти

Директор [Signature] **Қ.Давронов**

2021 йил « _____ » _____
М.Ў.